

NIEUWSBRIEF

Nummer 23, april 2017

Inhoud nieuwsbrief

- Nieuws
- Update drugsmarkten
- Lachgas
- Casuïstiek
- MDI symposium
- Nieuw bij de MDI
- Wetenschappelijke publicaties

Nieuws

Letter in The Lancet over 4-FA gepubliceerd

In het tijdschrift The Lancet hebben we een [kort artikel](#) (*letter*) over de toename in het aantal incidenten na het gebruik van 4-fluoramfetamine (4-FA) en de acute risico's ervan, waaronder hersenbloedingen, gepubliceerd.

Gezondheidseffecten van cannabis: THC/CBD

Er is een update verschenen over de huidige stand van wetenschap op het gebied van de gezondheidseffecten van cannabis. [Het rapport](#) beschrijft de chemische bestanddelen THC en CBD, de effecten daarvan in de hersenen, risicogroepen, therapeutische mogelijkheden en gezondheidseffecten. Hoe eerder jongeren beginnen met blowen, hoe eerder psychotische verschijnselen kunnen optreden. Daarnaast is een van de conclusies dat cannabisgebruik op jonge leeftijd het risico op verslaving verhoogt, maar ook het risico op voortijdig schoolverlaten en verminderde schoolprestaties. Mogelijk heeft cannabisgebruik op jonge leeftijd invloed op de cognitieve ontwikkeling.

GHB terugval

De kans op acute gezondheidsincidenten en terugval bij GHB verslaving is groot en GHB-verslaving is erg moeilijk te behandelen. Ondanks de heftige ontwenningverschijnselen worden door gebruikers na een verslaving nog steeds vooral de voordelen van het middel gezien, zoals het acuut afnemen van angst en een zelfverzekerd gevoel. Meer hierover is te lezen in [de rapporten](#) van een kwalitatief onderzoek van het NISPA.

Update drugsmarkten

Ecstasy

In het eerste kwartaal van 2017 bevatten tabletten verkocht als MDMA (en ingeleverd bij het DIMS) gemiddeld 161 mg. In het eerste kwartaal van 2016 lag dit gemiddelde nog op 151 milligram. Twee op de drie tabletten die bij het DIMS worden ingeleverd bevat een dosering boven de 140 milligram en 4% van alle tabletten bevat een dosering van boven de 210 milligram.

Cocaïne

Tot halverwege 2015 was er een stijging te zien van het aantal cocaïne samples dat levamisol bevatte. Sindsdien is er een dalende trend en in de afgelopen twee maanden bevatte “slechts” 4 op de 10 samples verkocht als cocaïne nog levamisol. Het gehalte levamisol ligt nog steeds rond de 10%. Langdurige blootstelling aan levamisol kan leiden tot agranulocytose.

4-FA

Vanaf 1 September 2016 werd door diverse organisaties gezamenlijk gewaarschuwd voor 4-FA. Sindsdien is het aantal samples verkocht als 4-FA bij het DIMS gedaald van 100 naar 50 per maand. Per 15 mei komt 4-FA op Lijst I van de Opiumwet.

Casuïstiek

Hyperthermie en reanimatie

Een 23-jarige jongeman meldde zich bij de EHBO post op een festival. Hij voelde zich eerder al ‘niet lekker’ nadat hij ecstasy had gebruikt. Later heeft hij zich weer gemeld bij de EHBO: hij was verward na intoxicatie met 3-MMC en amfetamine. Hij is neergelegd bij de tent van de EHBO en heeft toen een insult gehad, waarna hij midazolam heeft toegediend gekregen. Zijn temperatuur bleek 42°C te zijn.

A(irway): tube.

B(reathing): 30/min; saturatie: 100%

C(irculation): 150/min

D(isability): E1M1Vt. Wijde lichtreactieve pupillen.

E(xposure): 42°C

Behandeling en beloop

Het ambulancepersoneel heeft hem gekoeld met koude vloeistoffen, coldpacks en ventilatoren. Onderweg naar het ziekenhuis is hij kortdurend gereanimeerd en heeft hij amiodaron gekregen. Op de spoedeisende hulp was zijn circulatie niet toereikend. Er was haemodynamische ondersteuning nodig middels noradrenaline via een centraal veneuze lijn. Er was sprake van een hyperkaliëmie van 7.0 (referentie 3.5-5.0) waarvoor hij 10cc calciumgluconaat en 50cc glucose 50% kreeg met aanvullend 10 eenheden novorapid. Na normalisatie van zijn temperatuur is hij opgenomen op de intensive care.

Kaakklem na ecstasy en ketamine

Tijdens een dancefestival wordt een 20-jarige Duitse bezoeker onwel. Heteroanamnese is moeilijk, hij blijkt ecstasy en ketamine gebruikt te hebben met mogelijk nog een derde middel. Als het EHBO-personeel ter plaatse komt is hij niet aanspreekbaar en is er geen ademhaling, waarna reanimatie wordt gestart. Kort daarna is er spontaan terugkeer van ritme en wordt reanimatie gestopt. Er is nog steeds geen eigen ademhaling.

A : kaakklem, niet vrij te krijgen

B : apneu; saturatie: 84%

C : sinustachycardie 120x/min; RR niet geregistreerd, wel meetbaar.

D : unresponsive EMV 1-1-1

E : geen zichtbaar letsel

Behandeling en beloop

Op de post persisteert de kaakklem maar begint hij spontaan zelf te ademen. De ademhaling is erg oppervlakkig met een frequentie van 30/min. Hij is onrustig waarvoor hij stesolid intraveneus krijgt toegediend. Vervolgens wordt hij gesedeerd, geïntubeerd en met de ambulance naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij wordt opgenomen op de intensive care.

Lachgas

Een update van de [Factsheet Lachgas](#) is verschenen. Het gebruik van lachgas (distikstofoxide) komt steeds vaker voor in het uitgaansleven en de privésfeer. De Factsheet geeft informatie over het gebruik, de wettelijke status en risico's van lachgas, zowel acuut als op de lange termijn. De acute risico's lijken beperkt en bij recreatief gebruik worden weinig gezondheidseffecten gezien. Wel zijn er signalen dat na gebruik van lachgas de kans op ongelukken toeneemt, in verband met duizeligheid en flauwvallen. Het aantal meldingen van acute gezondheidsincidenten na lachgas bij de MDI is beperkt en bij de gemelde incidenten is lachgas vrijwel altijd in combinatie met alcohol en/of drugs gebruikt. Het blijft van belang dat lachgas-gerelateerde incidenten gemeld worden.

MDI symposium

Het volgende MDI symposium vindt plaats op vrijdagmiddag 15 december 2017. De deelnemers van het MDI-netwerk zijn van harte uitgenodigd! Suggesties voor onderwerpen en presentaties zijn welkom en te mailen naar NRuiter@trimbos.nl.

Nieuw bij de MDI

Tot na de zomer is Lotte Wijers met zwangerschapsverlof en is Nina de Ruiter werkzaam bij de MDI. Nina heeft Psychologie (MSc) afgerond aan de Universiteit van Amsterdam en is naast het Trimbos-instituut werkzaam als *peer* bij Unity Amsterdam en de Jellinek Drugstestservice. Voor MDI-gerelateerde vragen is zij de komende maanden te bereiken op NRuiter@trimbos.nl.

Wetenschappelijke publicaties

Witkam, R., Monshouwer, K., Drost, Y., van Laar, M., & van der Pol, P. (2017). **Wat doen XTC-gebruikers om risico's te beperken?** *Verslaving*, 1-18.

In dit onderzoek is in kaart gebracht welke groepen in welke mate risicobeperkende maatregelen bij ecstasygebruik toepassen. Maatregelen gericht op de sociale omgeving en de lichamelijke gezondheid, zoals het informeren van vrienden over drugsgebruik en het zich houden aan het wateradvies, worden vaker toegepast dan maatregelen gericht op het middel. Zo laat slechts 10% zelf de ecstasypillen testen voor gebruik.

Niesink, R. J., & Rigter, S. (2017). **Flakka: de zomerhype van 2016.** *Verslaving*, 13(1), 26-32.

Dit artikel bespreekt het middel 'flakka' (alfa-PVP). Naar aanleiding van de verhalen in de media over extreme, ongerichte agressie na flakka-gebruik, zijn bloed- en urinemonsters van patiënten met een vermoeden op flakka-gebruik onderzocht. In geen van de gevallen is de stof alfa-PVP aangetroffen. Meestal betrof het (combinaties van) klassieke stimulerende drugs, zoals amfetamine of cocaïne. Het beeld uit de media komt overeen met het opwindingsdelier, een ernstig en acuut gezondheidsprobleem. Alfa-PVP kan waarschijnlijk gemakkelijker dan andere drugs leiden tot een opwindingsdelier.

Vreeker, A., van der Burg, B. G., van Laar, M., & Brunt, T. M. (2017). **Characterizing users of new psychoactive substances using psychometric scales for risk-related behavior.** *Addictive behaviors*, 70, 72-78.

Gebruikers van Nieuwe Psychoactieve Stoffen (NPS) zoals 4-FA laten meer risicogedrag zien dan illegale drugs- en softdrugs-gebruikers. In dit onderzoek kwam naar voren dat de NPS gebruikers een hogere mate van sensatie zoeken en impulsiviteit hadden, vergeleken met gebruikers van illegale drugs en softdrugs. Daarnaast hadden zij meer *peers* die ook drugs gebruikten. NPS gebruikers kunnen dus gezien worden als een aparte doelgroep wat betreft preventie.

Kuypers, K. P., Dolder, P. C., Ramaekers, J. G., & Liechti, M. E. (2017). **Multifaceted empathy of healthy volunteers after single doses of MDMA: A pooled sample of placebo-controlled studies.** *Journal of Psychopharmacology*, 0269881117699617.

Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat 75 en 123 mg MDMA de emotionele empathie verhoogde wanneer deelnemers naar foto's van gezichten keken. De emotionele empathie verhoogde met name bij foto's van positieve emoties, in vergelijking met foto's van negatieve emoties. Er leek geen invloed te zijn op de cognitieve empathie. De relatie tussen MDMA en emotionele empathie werd niet beïnvloed door sekse, empathie als *trait* en geschiedenis van drugsgebruik.

Een PDF van deze publicaties kunt u opvragen bij nruiter@trimbos.nl.

Heeft u interessante casussen, informatie of artikelen die te maken hebben met drugs of het herkennen of behandelen van drugsincidenten? Als u deze naar ons stuurt, verspreiden wij de informatie in het netwerk.